

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور

فصل اول : تشکیلات

فصل دوم : انتخابات

الف - کیفیت انتخابات

ب - شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان

ج - هیأت اجرایی و وظایف آنها

د - هیأت‌های نظارت و وظایف آنها

هـ - تخلفات

فصل سوم : وظایف شوراها

فصل چهارم : ترتیب رسیدگی به تخلفات

فصل پنجم : سایر مقررات

فصل اول (تشکیلات

ماده ۱ : به منظور پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، پرورشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم و نظارت بر امور روستا، بخش، شهر و شهرک، شوراهایی به نام شورای اسلامی روستا، بخش، شهر و شهرک بر اساس مقررات این قانون تشکیل می‌شود.

ماده ۲ : مقصود از شورا در این قانون شوراهای اسلامی روستا، بخش، شهر و شهرک می‌باشد.

ماده ۳ : دوره فعالیت هر شورا از تاریخ تشکیل چهار سال خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است.

ماده ۴ : تعداد اعضای شورای اسلامی روستاهای تا ۱۵۰۰ نفر جمعیت ۳ نفر و روستاهای بیش از ۱۵۰۰ نفر جمعیت و بخش ۵ نفر خواهد بود.

ماده ۵ : در هر بخش شورای بخش با اکثریت نسبی از بین نمایندگان منتخب شوراهای روستای واقع در محدوده بخش تشکیل می‌شود و در صورتی که عضو معرفی شده از شورای روستا به عضویت اصلی و علی‌البدل شورای بخش انتخاب شود از عضویت شورای روستا خارج خواهد شد.

ماده ۶ : شورای بخش پس از تشکیل حداقل سه چهارم شوراهای روستاهای تابع بخش تشکیل می‌گردد.

تبصره : از یک روستا بیش از یک نفر نباید در شورای بخش حضور داشته باشد و در صورتی که تعداد روستاهای بخش کمتر از پنج روستا باشد اعضاء شورای بخش از میان مجموع اعضاء شوراهای روستا ها انتخاب خواهد شد و نهایت حداقل باید از هر روستا یک نفر انتخاب گردد.

ماده ۷ : تعداد اعضاء شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح زیر تعیین می‌شود :

الف- شهرک ها از دویست خانوار تا هزار خانوار، سه نفر و از هزار به بالا ، ۵ نفر

ب- شهرهای تا ۵۰ هزار، ۵ نفر

ج- شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت ، ۷ نفر

د- شهرهای بیش از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت ، ۹ نفر

ه- شهرها بیش از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۱ نفر

و- شهر تهران ، ۱۵ نفر

تبصره : ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا آخرین سرشماری جمعیتی خواهد بود.

ماده ۸ : تعداد اعضاء علی‌البدل شوراها از دو تا شش نفر به تناسب تعداد اعضاء اصلی به عنوان اعضاء اصلی انتخاب می‌شوند و در صورتی که تعداد داوطلبان برای تشکیل شورا کمتر از تعداد اعضاء اصلی باشد انتخابات برگزار خواهد شد.

ماده ۹ : هر گاه عضو یا اعضایی به هر دلیل از عضویت شورا خارج شوند، از اعضاء علی‌البدل برای عضویت در شورا به ترتیب آراء دعوت می‌شوند.

ماده ۱۰ : نمایندگان مجلس شورای اسلامی، استانداران، فرمانداران، بخشداران، دهیاران و مدیران کل و روسای ادارات می توانند در جلسات شورای اسلامی حوزه مسئولیت خود بدون حق رای شرکت کنند.

تبصره : شوراها در صورت ضرورت و بنا به دعوت دهیار، بخشدار و فرماندار ذیربط موظف به تشکیل جلسه فوق العاده می باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه باشد.

ماده ۱۱ : در صورت دعوت شوراهای اسلامی روستا از دهیار، شهرک ها و شهرهای واقع در محدوده بخش از بخشدار و شهر مرکز شهرستان از فرماندار، مقامات مذکور موظف به شرکت در جلسات شورای مربوطه می باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر جلسه انجام پذیرد.

در صورت خودداری مقامات مذکور از شرکت در جلسات شورای مربوطه بدون عذر موجه، توسط مسئول مافوق کتباً مورد تذکر و در صورت تکرار مورد توبیخ قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۲ : شورای روستا و شورای بخش در واحدها و عناصری از تقسیمات کشوری تشکیل می شود که به ترتیب مواد ۲ و ۳ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری به نام روستا و بخش شناخته شده باشند.

ماده ۱۳ : در مجتمع های مسکونی واقع در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها و روستاها که واحدهای مسکونی آن بصورت مستقل یا آپارتمان قابل تملک اشخاص باشد و طبق مقررات شهرک خوانده شود شورائی به نام **شورای اسلامی شهرک** تشکیل می گردد.

تبصره : مکان های جمعیتی خارج از محدوده قانونی و حریم شهر که حداقل دارای ۲۰۰ خانوار بوده و عرفاً شهرک نامیده می شود بنا به تشخیص وزارت کشور و صرفاً جهت ایجاد شورای اسلامی مشمول انجام امر انتخابات شورای اسلامی شهرک شده و وظایف و اختیارات مندرج در این قانون مربوط به شورای شهرک در آن اجرا و سایر مقررات مربوط به آن مکان تابع مقررات خاص خود می باشد.

ماده ۱۴ : هر فرد می تواند فقط عضو یک شورا باشد.

تبصره : اعضای شورای اسلامی روستا که به عضویت اصلی یا علی البدل شورای اسلامی بخش انتخاب می شوند از مشمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۱۵ : جلسات شوراها با حضور دو سوم اعضای اصلی رسمیت می‌یابد و تصمیمات به اکثریت مطلق آرای حاضرین معتبر باشد.

ماده ۱۶ : اولین جلسه شوراها ظرف یک هفته بعد از قطعی شدن انتخابات به دعوت مسئولین واحدهای تقسیمات کشوری حوزه‌های انتخابیه و با ریاست مسن‌ترین اعضاء کمیسیون تشکیل می‌شود و از بین خود یک رئیس و نایب رئیس و حداقل یک منشی انتخاب می‌نمایند.

فصل دوم (انتخابات)

الف- کیفیت انتخابات :

ماده ۱۷ : انتخابات اعضای شورای روستا و شهر و شهرک بصورت مستقیم، عمومی، با رای مخفی و اکثریت نسبی آرا خواهد بود.

تبصره : در صورتی که آرای دو یا چند نفر از داوطلبان مساوی باشد الویت با ایثارگران می‌باشد و در صورت نبودن افراد مذکور با فرد یا افرادی است که دارای مدرک تحصیلی بالاتر هستند و در صورت یکسان بودن مدرک تحصیلی ملاک انتخاب قرعه است.

ماده ۱۸ : در هر نوبت انتخابات هر شخص واجد شرایط حق دارد فقط یک بار و در یک شعبه اخذ رای با ارائه شناسنامه رای دهد.

ماده ۱۹ : در موارد زیر برگ‌های رای باطل می‌شود ولی جزو آرای ماخوذه محسوب می‌گردد و مراتب در صورت جلسه قید و برگ‌های رای مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد :

الف- آرا ناخوانا باشد.

ب- آرای که از طریق خرید و فروش به دست آمده باشد.

ج- آرای که دارای نام رای دهنده با امضاء و اثر انگشت وی باشد.

د- آرای که کلاً حاوی اسامی غیر از نامزدهای تائید شده باشد.

ه- آرائی که سفید به صندوق ریخته شده باشد.

تبصره : چنانچه برگ رای مشتمل بر اسامی خوانا و ناخوانا باشد فقط اسامی ناخوانا باطل خواهد بود.

ماده ۲۰ : در موارد زیر برگ‌های رای باطل می‌شود و جزو آرای ماخوذه محسوب نمی‌گردد و مراتب در صورت جلسه

قید و برگ‌های رای مذکور ضمیمه صورت جلسه خواهد شد :

الف- کل آرای صندوقی که فاقد لاک و مهر انتخاباتی باشد.

ب- کل آرای مندرج در صورت جلسه‌ای که صندوق اخذ رای آن فاقد اوراق رای یا برگ‌های تعرفه باشد .

ج- آرائی که زائد بر تعداد تعرفه باشد.

د- آرائی که فاقد مهر انتخاباتی باشد.

ه- آرائی که روی ورقه ای غیر از برگ انتخاباتی نوشته شده باشد.

ذ- آرائی که با شناسنامه افراد فوت شده یا غیر ایرانی اخذ شده باشد .

ح- آرائی که با شناسنامه غیر یا جعلی اخذ شده باشد.

ط- آرائی که با شناسنامه کسانی که حضور ندارند اخذ شده باشد.

ک- آرائی که با تقلب و تزویر ((در تعرفه ها، آرا ، صورت جلسه ها و شمارش)) به دست آمده باشد.

تبصره ۱ : آرای زاید مذکور در بند ج به قید قرعه از کل برگه‌های رای کسر می‌شود.

تبصره ۲ : چنانچه احراز شود که رای دهنده بیش از یک برگ رای به صندوق ریخته باشد همه اوراق وی باطل است

و جزو آرای ماخوذه محسوب نخواهد شد.

ماده ۲۱ : در صورتی که در برگ رای علاوه بر اسامی نامزدهای تائید شده اسامی دیگر نوشته شده باشد، برگ رای

باطل نیست و فقط اسامی اضافه خوانده نمی‌شود.

ماده ۲۲ : در صورتی که اسامی نوشته شده در برگ رای بیش از تعداد لازم باشد ، اسامی اضافه از آخر خوانده نمی

شود.

ماده ۲۳ : در صورتی که در برگ رای نام یک داوطلب چند بار نوشته شده باشد فقط یک رای برای او محسوب می

شود.

ماده ۲۴ : در حوزه های انتخابیه ای که تا ده نفر نامزد انتخاباتی داشته باشد نامزدها می توانند به تنهایی یا اشتراک برای هر یک از شعبه های ثبت نام و اخذ رای یک نفر نماینده حضور در محل شعب اخذ رای به هیات اجرایی معرفی می نمایند.

تبصره : چنانچه نمایندگان کاندیداها تخلفی در شعب اخذ رای مشاهده نمایند بدون دخالت مراتب را به هیات اجرایی و نظارت کتباً اعلام خواهد نمود.

ب - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان :

ماده ۲۵ الی ماده ۳۱

ج - هیات اجرایی و وظایف آنها :

ماده ۳۲ الی ماده ۵۲

د - هیاتهای نظارت و وظایف آنها :

ماده ۵۳ الی ماده ۶۶

ه - تخلفات :

ماده ۶۷

فصل سوم (وظایف شوراها

ماده ۶۸ - وظایف و اختیارات شورای اسلامی روستا عبارت است از :

ماده ۶۹ - دهیار

ماده ۷۰ - وظایف و اختیارات شورای اسلامی بخش عبارت است از :

شورا یکی از بنیادی ترین اصول حکومتی اسلام، و از بارزترین متد عرفی و عقلائی در زندگی جمعی است، و از جمله نتایج توسل به این اصل اساسی این است که انسانها را همواره در حل مشکلات و رهیابی به نظرات صائب و رهایی از بن بست ها و خودمحموری و تکروی و خودکامگی بیرون می آورد .

در ماده یک این قانون چنین آمده است : به منظور پیشبرد سریع برنامه های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی، پرورشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم و نظارت بر امور روستا، بخش، شهر و شهرک، شوراهایی به نام شورای اسلامی روستا، بخش، شهر و شهرک بر اساس مقررات این قانون تشکیل می شود.

ماده ۷۱- وظایف شورای اسلامی شهر بشرح زیر است :

۱- انتخاب شهردار برای مدت چهار سال

تبصره ۱- شورای اسلامی شهر موظف است بلافاصله پس از رسمیت یافتن نسبت به انتخاب شهردار واجد شرایط اقدام نماید .

تبصره ۲- شهردار نمی تواند همزمان عضو شورای شهر باشد .

تبصره ۳- نصب شهرداران در شهرها با جمعیت بیشتر از دویست هزار نفر و مراکز استان بنا به پیشنهاد شورای شهر و حکم وزیر کشور و در سایر شهرها به پیشنهاد شورای شهر و حکم استاندار صورت می گیرد .

تبصره ۴ - دوره خدمت شهردار در مورد زیر خاتمه می پذیرد :

(الف) استعفای کتبی با تصویب شورا .

(ب) برگزینی توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی .

(ج) فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر .

۲- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائیهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، اقتصادی و رفاهی حوزه انتخابیه و تهیه طرحها و پیشنهادهای اصلاحی و راه حل های کاربردی در این زمینه ها جهت برنامه ریزی و ارائه آن به مقامات مسوول ذیربط .

۳- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا و طرحهای مصوب در امور شهرداری و سایر سازمانهای خدماتی در صورتی که این نظارت محل جریان عادی این امور نگردد .

۴- همکاری با مسوولین اجرایی و نهادها و سازمانهای مملکتی در زمینه های مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و عمرانی بنا به درخواست آنان .

۵- برنامه ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی با موافقت دستگاههای ذیربط .

۶- تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز تفریحی، ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاههای ذیربط .

۷- اقدام در خصوص تشکیل انجمنها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی، و تأسیس تعاونیهای تولید و توزیع و مصرف، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی، با توافق دستگاههای ذیربط .

۸- نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و داراییهای نقدی، جنسی و اموال منقول و غیرمنقول شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها به گونه ای که محل جریان عادی امور شهرداری نباشد .

۹- تصویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی به آنها با رعایت دستورالعمل های وزارت کشور .

۱۰- تأیید صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری که هر شش ماه یک بار توسط شهرداری تهیه می شود و انتشار آن برای اطلاع عموم و ارسال نسخه ای از آن به وزارت کشور .

۱۱- همکاری با شهرداری جهت تصویب طرح حدود شهر با رعایت طرح های هادی و جامع شهرسازی پس از تهیه آن توسط شهرداری با تایید وزارت کشور و وزارت مسکن و شهرسازی

۱۲- تصویب بودجه، اطلاع و متمم بودجه و تفریغ بودجه سالانه شهرداری و مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با رعایت آیین نامه مالی شهرداریها و همچنین تصویب بودجه شورای شهر .

تبصره - کلیه درآمدهای شهرداری به حساب هایی که با تایید شورای شهر در بانک ها افتتاح می شود واریز و طبق قوانین مربوطه هزینه خواهد شد .

۱۳- تصویب وام های پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان کارمزد .

۱۴- تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره که به نام شهر و شهرداری صورت می پذیرد با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آیین نامه مالی و معاملات شهرداری .

تبصره : به منظور تسریع در پیشرفت امور شهرداری، شورا می تواند اختیار تصویب و انجام معاملات را تا میزان معینی با رعایت آیین نامه معاملات شهرداری به شهردار واگذار نماید .

۱۵- تصویب اساسنامه مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با تایید و موافقت وزارت کشور .

۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود .

۱۷- نظارت بر حسن جریان دعاوی مربوط به شهرداری .

۱۸- نظارت بر امور بهداشت حوزه شهر .

۱۹- نظارت بر امور تماشاخانهها، سینماها و دیگر اماکن عمومی، که توسط بخش خصوصی، تعاونی و یا دولتی اداره می شود با وضع و تدوین مقررات خاص برای حسن ترتیب، نظافت و بهداشت این قبیل مؤسسات بر طبق پیشنهاد شهرداری و اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت جلوگیری از خطر آتش سوزی و مانند آن .

۲۰- تصویب مقررات لازم جهت اراضی غیر محصور شهری از نظر بهداشت و آسایش عمومی و عمرانی و زیبائی شهر .

۲۱- نظارت بر ایجاد گورستان، غسلخانه و تهیه وسایل حمل اموات مطابق با اصول بهداشت و توسعه شهر .

۲۲- وضع مقررات و نظارت بر حفر مجاری و مسیرهای تأسیسات شهری .

۲۳- نظارت بر اجرای طرحهای مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابانها، میداين و فضاهای سبز و تأسیسات عمومی شهر بر طبق مقررات موضوعه .

۲۴- تصویب نامگذاری معابر، میداين، خیابانها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها .

۲۵- تصویب مقررات لازم به پیشنهاد شهرداری جهت نوشتن هر نوع مطلب و یا الصاق هر نوع نوشته و آگهی و تابلو بر روی دیوارهای شهر با رعایت مقررات موضوعه و انتشار آن برای اطلاع عموم .

۲۶- تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آیین نامه مالی و معاملات شهرداریها .

۲۷- تصویب نرخ کرایه وسایل نقلیه درون شهری .

۲۸- وضع مقررات مربوط به **ایجاد و اداره میدانهای عمومی** توسط شهرداری برای خرید و فروش مایحتاج عمومی با رعایت مقررات موضوعه .

۲۹- وضع مقررات لازم در مورد **تشریک مساعی شهرداری با ادارات و بنگاههای ذیربط برای دایر کردن نمایشگاههای کشاورزی، هنری، بازرگانی و غیره** .

تبصره ۱ - در کلیه قوانین و مقرراتی که انجمن شهر عهده دار وظایفی بوده است شورای اسلامی شهر با رعایت مقررات این قانون بعد از یک سال از تاریخ تصویب جانشین انجمن شهر خواهد بود .

تبصره ۲ - وزارتخانه و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظف اند در طول مدت یک سال مذکور در تبصره فوق با بررسی قوانین و مقررات مربوط به خود هر کجا نامی از انجمن شهر سابق آمده وظایفی به آن محول نموده است جهت اصلاح این گونه موارد لایحه اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند .

شرایط احراز تصدی سمت شهردار طبق **آیین نامه** ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیات دولت خواهد رسید .

ماده ۷۳- چنانچه یک یا چند نفر از اعضای شورای شهر به عملکرد شهردار یا عملیات شهرداری **اعتراض یا ایرادی** داشته باشند ابتدا توسط رئیس شورا موارد را به صورت روشن به شهردار **تذکر** خواهند داد. در صورت عدم رعایت مفاد مورد تذکر ، موضوع به صورت **سوال** مطرح می شود که در این صورت رئیس شورا سوال را کتباً به شهردار اطلاع خواهد داد و حداکثر ظرف ده روز پس از ابلاغ، شهردار موظف به حضور در جلسه عادی یا فوق العاده شورا و پاسخ به سوال می باشد .

چنانچه شهردار از حضور استنکاف ورزیده یا پاسخ وی قانع کننده تشخیص داده نشود طی جلسه دیگری موضوع مجدداً به صورت **استيضاح** که حداقل به امضای یک سوم اعضای شورا رسیده باشد، ارائه می شود . فاصله بین ابلاغ تا تشکیل جلسه که از طرف رئیس شورا تعیین خواهد شد حداکثر ده روز خواهد شد. شورا پس از طرح سوال یا سوالات و جواب شهردار رای موفق یا مخالف خواهد داد در صورتی که شورا با اکثریت دو سوم کل اعضاء رای مخالف دهد شهردار از کار بر کنار و فرد جدیدی از سوی شورا انتخاب خواهد شد.

تبصره - در فاصله بین صدور رای عدم اعتماد و برگزینی شهردار و یا خاتمه خدمت شهردار تا انتخاب فرد جدید که نباید بیش از سه ماه به طول انجامد یکی از کارکنان شهرداری با انتخاب شورای شهر عهده دار و مسوول اداره امور شهرداری خواهد بود.

ماده ۷۴ - شورای شهر و یا هر یک از اعضاء حق ندارند در نصب و عزل کارکنان شهرداری مداخله کنند و یا به آنها دستور بدهند.

ماده ۷۵ - کلیه اموال منقول در اختیار شورای اسلامی شهر متعلق به شهرداری مربوطه است و نیازهای مالی و تدارکاتی شورا از طریق بودجه شهرداری همان شهر تامین می گردد.

ماده ۷۶ - به استثنای مواردی که مربوط به شهرداری می باشد وظایف شورای اسلامی شهرک همانند وظایف شورای اسلامی شهر خواهد بود.

ماده ۷۷ - شورای اسلامی شهر و دهستان می توانند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر و روستا طبق آیین نامه مصوب هیات وزیران اقدام نمایند.

تبصره - عوارض یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آیین نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

سیستم مکانیزه ???

ماده ۷۸ - شوراها و بخش و روستا موظف اند یک نسخه از کلیه مصوبات خود را حسب مورد جهت اطلاع به فرماندار، بخشدار حوزه انتخابیه خود و سازمانهای مربوط ارسال نمایند.

فصل چهارم (ترتیب رسیدگی به تخلفات

ماده ۷۹ : به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلفات و اعتراضات شوراها هیأت هایی به نام هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل می شود :

الف- هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور ، معاون سیاسی و اجتماعی وزارت کشور ، یکی از معاونین رئیس قوه قضائیه به انتخاب رئیس این قوه ، یکی از معاونین دادستان کل به انتخاب دادستان کل ، ۳ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (دو نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و یک نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی).

ب- هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت استاندار، عالی ترین مقام قضائی استان ، دو نفر به انتخاب هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز استان به انتخاب شورا.

تبصره ۱ : در صورتی که موضوع مورد رسیدگی مربوط به شورای شهر مرکز استان باشد، نماینده شورای شهر دیگری که از حیث جمعیت بزرگترین شهر استان محسوب می شود عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲ : هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان در صورت نیاز و با تأیید هیات مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات می تواند نسبت به تشکیل هیات حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان مرکب از سه نفر به انتخاب هیات استان اقدام نمایند.

تبصره ۳ : دبیرخانه هیات مرکزی در وزارت کشور می باشد و معاون سیاسی و اجتماعی وزیر کشور بعنوان دبیر هیات خواهد بود.

ماده ۸۰ : در صورتی که مصوبات شوراها مغایر با وظایف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد **مسئولان اجرایی** مربوط می توانند با ذکر مورد و به طور مستدل حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مصوبه **اعتراض** خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدید نظر نمایند. شورا موظف است یک هفته از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه دهد و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از رای قبلی خود نسبت به مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع به هیات حل اختلاف استان ارجاع می شود. هیات مزبور مکلف است ظرف ۱۵ روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. نظریه این هیئت که در جهت **لغو مصوبات شورای شهرها** باشد در صورت تأیید هیات مرکزی حل اختلاف قطعی و لازم الاجراء خواهد بود.

ماده ۸۱ : هرگاه شورا اقداماتی بر خلاف وظایف مقرر یا مخالف مصالح عمومی کشور و یا حیف و میل و تصرف غیر مجاز در اموالی که وصول و نگهداری آن را به نحوی به عهده دارد انجام دهد به پیشنهاد کتبی فرماندار موضوع جهت **انحلال شورا** به هیأت حل اختلاف استان ارجاع میگردد و هیأت مذکور به شکایات و گزارش ها رسیدگی و در صورت احراز انحراف هر یک از شوراهای روستاها، آن را منحل می نماید و در مورد سایر شوراها در صورت انحراف از وظایف قانونی، بنا به پیشنهاد هیأت استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی منحل می گردند.

تبصره : هر یک از شوراهای منحل شده در صورت **اعتراض به انحلال** می توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند و دادگاه مکلف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای قطعی صادر نماید.

ماده ۸۲ : سلب عضویت در مورد اعضای شوراهای روستا و بخش و شهرک، با تصویب هیات حل اختلاف استان در مورد شورای شهرها با پیشنهاد هیات حل اختلاف استان و تصویب هیات حل اختلاف مرکزی خواهد بود. فرد یا افرادی که سلب عضویت میگردند می توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای آن قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

فصل پنجم (سایر مقررات

ماده ۸۳ : درحوزه هایی که انتخابات آنها بر اساس ماده ۸۴ متوقف یا طبق مواد ۵۷ و ۵۸ باطل یا بر اساس ماده ۸۱ این قانون، شورای آن منحل شده است، انتخابات برای تشکیل شورا باید حداکثر ظرف دو ماه برگزار شود.

ماده ۸۴ : در حوزه های انتخابیه ای که به علت بروز حوادث غیر مترقبه و مسایل سیاسی و امنیتی برگزاری انتخابات امکان پذیر نباشد. انتخابات آن حوزه ها تا رفع موانع متوقف می شود.

تشخیص این موانع با وزیر کشور می باشد.

ماده ۸۵ : هر گاه انتخابات هر یک از شوراهای شهر و شهرک و بخش بنا به دلایل ذکر شده متوقف و یا پس از تشکیل طبق مقررات قانونی منحل شود تا برگزاری انتخابات مجدد تشکیل شورای جدید، **استاندار جانشین آن شورا خواهد بود.**

تبصره ۱ : جانشین شورای شهر تهران، وزیر کشور خواهد بود.

تبصره ۲ : جانشین شورای روستا، شورای بخش میباشد.

ماده ۸۶ : کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها، ادارات دولتی و موسسات وابسته به دولت و نهادها و کلیه سازمانهایی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظف حسب درخواست وزارت کشور، استاندار، فرمانداران و بخشداران، کارکنان و سایر امکانات خود را تا خاتمه انتخابات در اختیار آنان قرار دهند مدت همکاری کارکنان مذکور جزو ماموریت نامبردگان محسوب خواهد شد.

ماده ۸۷ : هزینه برگزاری انتخابات شوراها از مشمول قانون محاسبات عمومی مستثنی است.

ماده ۸۸ : سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است برنامه های آموزشی انتخاباتی را که وزارت کشور و شوراهای نظارت انتخابات ضروری تشخیص می دهد، همچنین کلیه اعلامیه ها و اطلاعیه های مربوطه به انتخابات را از شبکه سراسری یا محلی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران بخش نماید.

تبصره : کلیه وزارت خانه ها و سازمان ها و نهادها و موسسات دولتی موظفند به منظور توجیه و آگاه نمودن مردم از چگونگی انتخابات شوراها، با وزارت کشور همکاری نمایند.

ماده ۸۹ : رسیدگی به تخلفات مأمورین نظامی و انتظامی از مفاد این قانون حسب مورد بر عهده هیات های رسیدگی به تخلفات مامورین مزبور مندرج در قوانین مربوط خواهد نمود.

ماده ۹۰ : نحوه فعالیتهای تبلیغاتی انتخابات، مدت زمان تبلیغات، محدودیتهای ممنوعیتهای و سایر شرایط و مقررات مربوطه را آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد نمود.

ماده ۹۱ : حداکثر ظرف یک سال پس از تصویب این قانون، کلیه شوراها در سراسر کشور باید تشکیل شده باشد.

ماده ۹۲ : کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می گردد.

ماده ۹۳ : کلیه وجوه و سپرده های انجمن های محله ، ده و شهرستان نزد بانک ها و نیز اموال منقول و غیر منقول آنها حسب مورد در اختیار شوراهای اسلامی روستا و شهر قرار می گیرد تا در جهت عمران و آبادی و مصالح مردم همان محل صرف گردد.

ماده ۹۴ : وزارت کشور مسئول اجرای این قانون است و موظف است ظرف دو ماه آئین نامه های اجرایی مورد نیاز را

تهیه و هیات وزیران موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون خارج از نوبت آئین نامه های مذکور را

تصویب نماید.

آیین نامه های اجرایی مورد نیاز این قانون ???

مواد ۲ و ۳ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری

آیین نامه مالی و معاملات شهرداری

شرایط احراز تصدی سمت شهردار

اساسنامه مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری

